

ВИСНОВОК

наукового керівника щодо виконання індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії та роботи над дисертацією

Біловіцької Юлії Андріївни

«Реалізація державної політики сталого розвитку на засадах «зеленої» економіки в Україні»

яка подається на здобуття ступеня доктора філософії

з галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування»

за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування»

Біловіцька Юлія Андріївна у 2019 році закінчила факультет соціально-економічного управління Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України та вступила до аспірантури кафедри економічної політики та менеджменту Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України, який у 2021 році було реорганізовано шляхом перетворення у навчально-науковий інститут «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Навчальна складова індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії Біловіцької Ю. А. виконана вчасно та у повному обсязі.

Робота Біловіцької Ю. А. над темою дисертації почалась з дослідження та аналізу теоретичних аспектів змісту та концептуальних підходів щодо реалізації державної політики сталого розвитку «зеленої» економіки та механізмів її реалізації. Проаналізувавши літературні джерела визначено що особливості формування моделі «зеленої» економіки сьогодні активно обговорюються як на рівні міжнародних організацій, національних урядів, так і у колі науковців. Не дивлячись на значну кількість досліджень у сфері розвитку «зеленої» економіки тема дуже актуальна.

На основі цього було зроблено аналіз можливостей реалізації державної політики сталого розвитку «зеленої» економіки в Україні та використання міжнародної допомоги та залучення інвестицій в процесі реалізації цієї політики й визначено перспективні напрями вдосконалення механізмів державної політики сталого розвитку «зеленої» економіки в Україні.

Перед Біловіцькою Ю. А. була поставлена задача дослідити та обґрунтувати теоретичні положення та розробити практичні рекомендації щодо реалізації державної політики сталого розвитку на засадах «зеленої» економіки в Україні. Перший етап був присвячений узагальненню основних концепції й визначити сутнісні ознаки державної політики сталого розвитку «зеленої» економіки, що дало можливість уточнити основні напрями державної політики сталого розвитку «зеленої» економіки, встановити головні цілі, завдання, принципи та складники цієї політики. Узагальнення понятійного апарату в досліджуваній проблематиці дозволило визначити що державна політика сталого розвитку «зеленої» економіки функціонує з метою забезпечення процесів ефективного використання природних ресурсів, економічного зростання та соціального розвитку, без шкоди навколишньому середовищу. Сферу «зеленої» економіки доцільно розглядати як об'єкт державного регулювання, оскільки вона є результатом взаємодії не тільки органів влади, а і представників громадських організацій, підприємств та населення.

На основі цього визначення запропоновано структуру механізму державної політики сталого розвитку «зеленої» економіки. Яка складається з обов'язкових елементів механізму державної політики: суб'єкта, об'єкта, цілей, механізмів (правового, економічного, адміністративного, інформаційного механізму) та інструментів які використовуються для досягнення поставленої мети. Обґрунтована в процесі дослідження система поглядів на базис та складові механізму державної політики сталого розвитку «зеленої» економіки надала можливість для формування теоретико-методологічних основ функціонування механізму.

На наступному етапі було проведено аналіз сучасного стану державної політики сталого розвитку «зеленої» економіки та визначено що економіка України неконкурентоспроможна внаслідок енергоємності та ресурсовитратності, тому необхідна її екологізація – перехід на відновлювані джерела енергії, впровадження «зелених» технологій та раціональний підхід до використання ресурсів та поширення самої ідеології «зеленої» економіки. Доцільним є отримання синергії від впровадження економічної та екологічної складової економічного розвитку.

Визначено, що у 2020 році рівень бюджетного фінансування природоохоронних заходів в Україні був нижчим від запланованого. Через недофінансування у цю сферу не були реалізовані важливі заходи стосовно упередження екологічних загроз чи подолання існуючих проблем природокористування, причому за наявності відповідних коштів.

Також було проаналізовано стратегії, програми у цій сфері, та на основі цього аналізу аспірантка дійшла висновку що за останні роки Україна значно просунулася у плануванні майбутньої політики у сфері «зеленої» економіки: збільшення використання енергії з відновлюваних джерел, електротранспорту, впровадження системного підходу до поводження з відходами на державному і регіональному рівнях, все це дозволить Україні при стабільному економічному і політичному середовищі, збільшити фінансування проєктів ВДЕ, модернізувати технології, перейти до кругової економіки, зменшити відходи і раціонально їх використовувати, тобто зробити економіку України кліматично нейтральною. Але надалі для ефективного використання можливостей, перш за все, потрібно розуміти стан та готовність України до змін у конкретній сфері, бо часто політичні заяви щодо готовності України до переходу на засади «зеленої» економіки не підкріплені практичними діями.

На останньому етапі роботи запропоновано Концептуальні положення розробки стратегії державної політики сталого розвитку «зеленої» економіки в Україні, що передбачають поступово відійти від традиційної економіки (з її сферами діяльності, що не є енерго- й ресурсоефективними та забруднюють довкілля) до «зеленої» економіки (що має за основу якісні структурні зрушення, інноваційні види діяльності й галузі, що не шкодять навколишньому природному середовищу, ефективне використання природних ресурсів та ін.).

Визначено підходи, до удосконалення механізмів державної політики сталого розвитку на засадах «зеленої» економіки суть яких зводиться, з одного боку, до активнішої співпраці органів державної влади, підприємств, громадських організацій тощо, спрямованої на зменшення забруднення довкілля, що має стати пріоритетом у вдосконаленні механізмів реалізації державної політики сталого розвитку «зеленої» економіки, а з другого боку – до запозичення світового досвіду впровадження енергоефективних технологій, що дасть змогу практично захищати навколишнє природне середовище від забруднення.

Визначено що потреба залучення інвестицій в процесі реалізації державної політики сталого розвитку «зеленої» економіки, є співзвучна з необхідністю реформування цілої системи фінансування охорони навколишнього середовища та заходів, пов'язаних із відтворенням та підтриманням природних ресурсів у належному стані в Україні відповідно до ринкових відносин. Запропоновано створити Національний «зелений» фонд з метою формування надійного та стабільного джерела акумуляції та розподілу фінансових ресурсів на потреби розвитку «зеленої» економіки, який був би

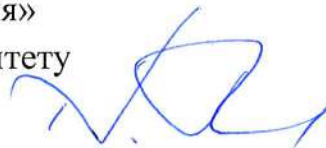
створений у складі спеціального фонду Державного бюджету України. У випадку формування Національного «зеленого» фонду буде удосконалена організаційна структура з керування державних коштів які направлені у сферу охорони навколишнього середовища і використання природних ресурсів. Це буде одна з частини адміністративної реформи та підвищить ефективність керування цією сферою.

Під час навчання в аспірантурі Біловіцька Ю. А. набула низьку компетентностей, необхідних для дослідницької роботи. Серед них здатність до самостійної постановки та творчого розв'язання складних наукових задач, спроможність до аналізу та застосування сучасних теорій розвитку даної теми, навички з підготовки та виконання науково-дослідних проєктів та робіт, практичного використання комп'ютерних технологій. Зокрема Біловіцька Ю. А. опанувала на відмінно навчальні дисципліни які входять до навчального процесу у даній галузі. Також про її плідну роботу демонструють оприлюднені наукові результати у 9 публікаціях, з них 8 у фахових наукових виданнях та численні презентації на міжнародних конференціях.

Працюючи над дисертацією, Біловіцька Ю. А. проявила себе як високо мотивована та дисциплінована дослідниця, здатна висувати нові ідеї та гіпотези, спрямовані на формування системного наукового світогляду.

Вважаю, що наукова складова індивідуального плану роботи аспірантки Біловіцької Юлії Андріїни виконана повністю та на високому рівні.

Доктор наук з державного управління,
професор, завідувач кафедри
економічної політики та менеджменту
ННІ «Інститут державного управління»
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

Микола Латинін